

צה"ל	ההגנה	צבא
צה"ל	דובר	מערך
המידע	חופש	חוק
073-3862131		טל':

תשפ"ה	שבט	ח'
2025	פברואר	06

פרטי הבקשה

נושא הבקשה

הוראות בדבר זכויות לתעודת לוחם

תיאור הבקשה

שלום רב,

אבקש לקבל העתק של הק"א 30-07-01 המוגעת לזכויות לקבלת תעודת לוחם.

שלום רב,

הנדון: בקשתך למידע בנושא הק"א 30-07-01
שלך: בקשת חופש מידע מיום 28 בדצמבר 2023

1. להלן התייחסות צה"ל לבקשתך, לאחר בדיקה מול הגורמים המקצועיים.
2. הק"א 30-07-01 הינה נמצאת כעת בתהליכי עדכון והתייחסויות של הגופים השותפים לכתיבתה. היא עולה לשיח לטובת שינויים והתאמות רלוונטים ולכן, לא ניתן לפרסם את הפקודה מכיוון שאינה עדכנית לנקודת זמן זו. לאור האמור, בקשתך נדחית ע"פ סעיף 9(ב)(2) לחוק חופש המידע, התשנ"ח-1998 (להלן: "החוק").
3. עם זאת, מצ"ב כנספח למענה זה הוראת הקבע הנ"ל טרם השינויים המבוצעים בה כעת.
4. על החלטה זו ניתן להגיש עתירה לבית המשפט לעניינים מנהליים בתל אביב.
5. בברכה,

הממונה על חופש המידע בצה"ל

נספח א'

-בלמ"ס-

1

		
הוראת קבע אכ"א		
תאריך פרסום:	תאריך	מס' הוראה: 30-07-01
	עדכון: 05/08/2019	
שם הפרק: 30 – רישומת כ"א	חוזר תיקונים: 108	
שם הפקודה: תעודת לוחם		

1. הגדרות

א. בפקודה זו:

- (1) "חייל" – חוגר או קצין בשירות חובה.
- (2) "לוחם" – חייל המשרת במקצוע שבגינו משולמת לו תוספת לחימה.
- (3) "תוספת לחימה" – תוספת המשולמת לחיילים המשרתים ביחידות או בתפקידים ברמ"פ א' + ותפקידים הצבאי מוגדר באוגדן מקצועות הלחימה כתפקיד לוחם וכן חיילים המשולמת להם תוספת טיסה פעילה, תוספת צלילה פעילה או תוספת צניחה.
- (4) "אוגדן מקצועות הלחימה" – אוגדן המרכז את כל מקצועות הלחימה. עדכון האוגדן באחריות חתומה"א – ענף תכנון ומחקר – רמ"ד חקר מקצועות.
- (5) "חייל שנפגע נוכח פני האויב" – חייל שסיכן את עצמו לנכח פני האויב ונפגע בעקבות כך.

2. כללי

- א. מטרתה של תעודת הלוחם לייחד את החיילים המשתייכים למערך הלוחם ולהגדיל את ההטבות ואת התגמולים הניתנים להם במהלך שירות החובה בצה"ל ולאחריו.
- ב. תוקף התעודה הנו למשך שירות החובה בלבד. עם זאת, במקרים חריגים ולעניין הטבות מסוימות ניתן להציג את תעודת הלוחם על מנת לזכות בהטבות לאחר השחרור מצה"ל. לכן אין צורך להחזיר את התעודה עם השחרור מצה"ל.

3. הטבות

- א. תעודת הלוחם מקנה הטבות במהלך שירות החובה וכן מקנה הטבות נוספות עבור חיילים משוחררים. רשימת ההטבות מתעדכנת מעת לעת ע"י מחלקת הפרט – ענף ת"ש באישור היועכ"ל.
- ב. לעניין שימוש בתעודת לוחם לשם קבלת הנחות בנסיעה בתחבורה ציבורית בבגדים אזרחיים, יובהר כי תוקף התעודה הוא לתקופת שירות החובה בלבד.

4. זכאות לתעודת לוחם

א. זכאות רגילה

- (1) זכאות לתעודת לוחם מבוססת על צבירת ותק בשירות חובה וכן על מספר החודשים שבהם שולמה לחייל תוספת לחימה.

-בלמ"ס-

2

		
הוראת קבע אכ"א		
מס' הוראה: 30-07-01	תאריך עדכון: 05/08/2019	תאריך פרסום:
חוזר תיקונים: 108		שם הפרק: 30 – רישומת כ"א
שם הפקודה: תעודת לוחם		

- (2) חייל זכאי לתעודת לוחם אם צבר ותק בשירות תקין שמשכו שני שלישים מתקופת שירות החובה, כמפורט בטורים ב' ו-ג' בטבלה שבנספח להוראה זו, ושולמה לו תוספת לחימה במשך התקופה המצוינת בטור ד' בטבלה שבנספח.
- (3) חישוב צבירת החודשים בתוספת לחימה לתפקידים חדשים שהוכרו כנמנים עם אוגדן מקצועות הלחימה יהיה ממועד הכרת התפקיד לתוספת לחימה. לא יאושר חישוב זכאות קודם גם אם לא היה שינוי באופי התפקיד טרם מועד ההכרה.
- ב. זכאות חריגה
- (1) חייל אשר אינו עומד בקריטריונים המפורטים לעיל (זכאות רגילה) יהיה רשאי להגיש בקשה לבחינת זכאות חריגה לתעודת לוחם.
- (2) מפקד המרכז לשירות הפרט רשאי לאשר זכאות חריגה לתעודת לוחם ללוחם או למי ששרת כלוחם, אם החייל צבר לפחות מחצית מתקופת הוותק בתוספת לחימה הנדרשת לפי סעיף 4 (א)(2), בנסיבות שלהלן:
- א) החייל חדל להיות לוחם בעקבות פגיעה או פטירה של אחד מבני משפחתו מקרבה ראשונה.
- ב) החייל נספה והתעודה מופקת ונמסרת למשפחה שכולה, בהתאם לתנאים שבסעיף 6.
- ג) החייל התנדב למסלול לוחם, ואין באפשרותו לצבור את תקופת הזכאות הנדרשת עד לתאריך תום שירות החובה.
- (3) מפקד המרכז לשירות הפרט רשאי לאשר זכאות חריגה לתעודת לוחם ללוחם או למי ששרת כלוחם גם במקרים הבאים:
- א) החייל נפגע נוכח פני האויב ובשל כך הוא אינו יכול לחזור ולשרת כלוחם. חייל כאמור יהיה רשאי לקבל תעודת לוחם ללא תקופת ותק מינימאלית בשירות וללא תקופת ותק מינימאלית במהלכה שולמה לו תוספת לחימה.
- ב) החייל נפגע במהלך שירותו הצבאי שלא נוכח פני האויב ובשל פגיעה זו אין הוא יכול להמשיך ולשרת כלוחם. חייל כאמור יהיה רשאי לקבל תעודת לוחם, אם שולמה לו תוספת לחימה במשך 12 חודשים לפחות.
- ג) לחייל שולמה תוספת לחימה במשך 15 חודשים לפחות, והוא שובץ כלוחם במערך המילואים.

-בלמ"ס-

3

		
הוראת קבע אכ"א		
תאריך פרסום:	תאריך	מס' הוראה: 30-07-01
	עדכון: 05/08/2019	
שם הפרק: 30 – רישומת כ"א	חוזר תיקונים: 108	
שם הפקודה: תעודת לוחם		

4) רמ"ח מופ"ת רשאי לאשר זכאות חריגה לתעודת לוחם במקרים מיוחדים וחריגים שלא צוינו לעיל. ההחלטה תתקבל לאחר קבלת המלצתו של מפקד המרכז לשירות הפרט.

5. ערעור

א. חייל רשאי לערער על החלטה שנתקבלה בדבר בקשתו לתעודת לוחם חריגה, פעם אחת בלבד.

ב. אם הבקשה נבחנה על ידי מפקד המרכז לשירות הפרט, ידון בערעור רמ"ח מופ"ת. אם הבקשה נבחנה ע"י רמ"ח מופ"ת, ידון בערעור ראש אכ"א או סגנו.

ג. תשובה להודעת הערעור תינתן בתוך 21 ימים מיום הגשתה.

6. הפקת תעודת לוחם ומסירתה למשפחה שכולה

א. תעודת לוחם תופק ותימסר למשפחתו השכולה של לוחם שלא הופקה לו תעודה טרם מותו, אם התקיים אחד התנאים שלהלן:

1) לחייל שולמה תוספת לחימה במשך מחצית מהתקופה הנדרשת עפ"י האמור בסעיף 4 (א)(2) להוראה זו.

2) החייל נספה בעקבות פעילות מבצעית או בפח"ע.

3) רמ"ח הנפגעים אישר, כי קיימות נסיבות חריגות המצדיקות זאת.

ב. במקרה של חשד להתאבדות או מוות בנסיבות שיש עימן קלון, כמשמעותו בפ"מ 38.0116, לא תנופק תעודה, אלא אם אישר אכ"א - ר' מנהל נפגעים וקציני ערים, כי קיימות נסיבות חריגות המצדיקות זאת.

ג. הפקת התעודה ומסירתה למשפחה השכולה הינו באחריות רע"ן נפגעים וקציני ערים במנה"ק.

7. שלילה ועיכוב של תעודת לוחם

סעיף זה עודכן בתאריך 27.6.13

א. קצין חיל ראשי, או קצין בדרגת תא"ל שרמ"ט אכ"א הסמיכו לכך (בסעיפים 7-8 - "המפקד המוסמך"), רשאי לשלול את זכאותו של חייל לתעודת לוחם, במקרים הבאים:

1) החייל הורד בדרגה בהתאם לפסק דין של בית דין צבאי או בדין משמעתי.

2) החייל הורשע בפסק דין של בית דין צבאי או בדין משמעתי בעבירה שיש בה חריגה מאמות המידה המצופות מלוחם, והוא אינו משרת עוד בתפקיד לחימה.

-בלמ"ס-

4

		
הוראת קבע אכ"א		
מס' הוראה: 30-07-01	תאריך	תאריך פרסום:
	עדכון: 05/08/2019	
חוזר תיקונים: 108		שם הפרק: 30 –
		רישומת כ"א
שם הפקודה: תעודת לוחם		

3) החייל הודח מתפקידו כלוחם, בהתאם להפ"ע 3.0226 "השעיה והדחה", בשל אירוע, שלדעת המפקד המוסמך היה בו כשל ערכי או פיקודי חמור.

ב. המפקד המוסמך יהיה רשאי להורות על עיכוב במתן תעודת הלוחם, במקרים שבהם מתנהלים נגד החייל הליכי חקירה או משפט.

ג. נוסף על האמור בסעיף משנה א' לעיל, רשאי רמ"ט אכ"א, בהמלצת המפקד המוסמך לשלול את הזכאות לתעודת לוחם מחייל אשר אינו משרת עוד בתפקיד לחימה, אם התנהגותו של החייל היא כזו, אשר לדעת רמ"ט אכ"א מצדיקה שלילת הזכאות.

ד. טרם קבלת החלטתו, כאמור בסעיפי משנה א' ו-ב' לעיל, או גיבוש המלצתו כאמור בסעיף משנה ג' לעיל, יזמן המפקד המוסמך את החייל לראיון בפניו, ויאפשר לו להשמיע את טיעוניו.

ה. חייל שקיבל תעודת לוחם, וזכאותו נשללה כאמור לעיל, ישיבה למרכז לשירות הפרט תוך שבעה ימים, ואם הגיש ערעור על ההחלטה וערעורו נדחה – תוך שבעה ימים מהמועד שהודע לו על דחיית הערעור.

8. ערעור על שלילת תעודת לוחם

סעיף זה עודכן בתאריך 27.6.13

א. חייל שנשללה זכאותו לתעודת לוחם, כאמור בסעיף 7(א), או שעוכבה כאמור בסעיף 7(ב), רשאי לערער על ההחלטה בפני מפקדו של המפקד המוסמך.

ב. חייל שנשללה זכאותו לתעודת לוחם, כאמור בסעיף 7(ג), רשאי לערער על ההחלטה בפני ראש אכ"א.

ג. ערעור יוגש בתוך 14 ימים מיום שניתנה לחייל ההודעה בדבר שלילת זכאותו. החלטה בערעור החייל תינתן בתוך 60 ימים מיום שהוגש הערעור ללשכת הגורם המוסמך לדון בו. ההחלטה בערעור, כמפורט בסעיף זה, אינה ניתנת לערעור נוסף.

9. אובדן תעודת לוחם

א. חייל בשירות סדיר שתעודת הלוחם שלו אבדה, נגנבה או הושחתה במהלך שירותו הצבאי יפעל לקבלת תעודה חדשה, בהתאם לנוהל המפורט בפ"מ 30.0106.

ב. חייל שתעודת הלוחם שלו אבדה, נגנבה או הושחתה לאחר שחרורו משירות סדיר יגיש תצהיר החתום על ידי עורך דין בדבר אובדן התעודה או אישור ממשטרת ישראל במקרה של גניבה. בקשתו תבחן על ידי רמ"ד חובה במרכז לשירות הפרט.

-בלמ"ס-

5

		
הוראת קבע אכ"א		
תאריך פרסום:	תאריך	מס' הוראה: 30-07-01
	עדכון: 05/08/2019	
שם הפרק: 30 – רישומת כ"א	חוזר תיקונים: 108	
שם הפקודה: תעודת לוחם		

ג. חייל אשר נשלחה תעודת הלוחם לביתו אך לא הגיעה ליעדה יגיש הצהרה על כך שלא קיבל את תעודת הלוחם. ההצהרה תהייה חתומה על ידי מפקד היחידה בדרגת סא"ל ומעלה. תעודה חדשה תופק לחייל על ידי רמ"ד חובה במרכז לשירות הפרט.

10. שינויים בנספח להוראה זו יבוצעו בנוהל מקוצר בהתאם לאמור בסעיף 18 להפ"ע 1.0102.

גוף יוזם: אכ"א – מחלקת הפרט – ענף ת"ש

גוף אחראי: אכ"א – מחלקת פרט – ענף ת"ש

בשיתוף עם: אג"ת, אכ"א, אט"ל, אמ"ן, אגף התקשוב, ז"י, ח"א, ח"י, פצ"ן, פקמ"ז, פד"ס, פקע"ר, מפ"ע, משהב"ט, מפצ"ר, יועכ"ל, יוהל"ן

נספח א

זכאים לתעודת לוחם

בהתאם לרציונל הזכאות שפורט בסעיף 4 בהוראה, להלן פירוט הזכאים :

טור א'	טור ב'	טור ג'	טור ד'
אוכלוסייה	משך שירות החובה בחודשים	ותק בשירות	ותק בתוספת לחימה
לוחם/ לוחמת	36	24	20
לוחם/ לוחמת	30	20	16
לוחם/ לוחמת	24	16	12
מח"ל (קב"ג 64/65/66) +מרכז הרב (49-חי"ר)	15	10	8
בני"ש (קב"ג 41)	16 (+32 שלי"ת)	24	12
מרכז הרב – (49-אג"ס)	9	6	4
תורה ודעת (קב"ג 46)	18 (+42 שלי"ת)	24	12
נח"ל (קב"ג 40)	24(+16 שלי"ת)	24	12
עולה (קב"ג 74)	18	12	8
עולה (קב"ג 73)	12	12	8